

overhovedet kan lade sig gøre, placeres dér, hvor grunduddannelsen i forvejen finder sted.

Det er ligeledes vigtigt i forbindelse med en udbygning af den almene folkeoplysning at fastholde de principper om skolefrihed, selvvalg og en vis egenkapital, som gennem de sidste godt 100 år har ført dansk folkeoplysning frem til en helt enestående position.

Endelig har regeringen erklæret sig indstillet på i løbet af sommeren at forhandle om finansieringen af en øget indsats i voksenundervisningen inden for budgetrammerne med henblik på at indarbejde et beløb på 100 mill. kr. allerede på finanslovsforslaget for 1985.

Et *mindretal* (socialdemokratiets medlemmer af udvalget) finder, at en opprioritering af voksenuddannelse med et alment og bredt indhold er nødvendig – både af hensyn til menneskers lige muligheder og til samfundets omstillingsbehov. En voksenuddannelsesreform bør primært sikre de korttidsuddannedes muligheder for at deltage i undervisning og uddannelse.

Derfor skal økonomiske, arbejdsmæssige, familiemæssige og pædagogiske barrierer for deltagere i voksenuddannelsen fjernes. Hvordan dette skal foregå, er nærmere beskrevet i det af socialdemokratiet fremsatte forslag til folketingsbeslutning om betalt frihed til uddannelse (B 54).

Mindretallet er i et vist omfang enig med forslagsstillernes intentioner med forslaget. Imidlertid har mindretallet ikke under udvalgsarbejdet fået klare tilkendegivelser fra et flertal af partier om en række spørgsmål, der er afgørende for socialdemokratiet.

Mindretallet ønsker, at en kommende lovgivning skal sikre lønmodtagerne:

1. Ret til frihed fra deres arbejdsplads til at deltage i uddannelsesaktiviteter.
2. Ret til løngodtgørelse som kompensation for tabt arbejdsfortjeneste.
3. Ret til at vælge uddannelsesstilbud, der ligger inden for ILO-konventionens rammer.
4. Ret til at vende tilbage til arbejdspladsen efter endt uddannelsesetid.

Derudover skal der gennem lovgivning sikres institutioner, faglige organisationer,

oplysningsforbund og andre tilbudsgivere ret til og mulighed for opsøgende arbejde.

Dertil kommer, at socialdemokratiet finder, at voksenuddannelsen – også i forbindelse med en kommende reform på området – principielt bør hvile på et offentligt finansieret støttesystem. Voksenundervisning er som al anden undervisning en offentlig opgave.

Mindretallet finder det derfor uacceptabelt med den foreslåede finansieringsform, der bygger på et øget omkostningsniveau for den enkelte virksomhed og den enkelte lønmodtager. Derimod diskuteres gerne en uddannelsesafgift i forbindelse med indførelse af ny teknologi.

Mindretallet har stillet fire betingelser for sin medvirken:

1. Initiativer med henblik på at gennemføre forslaget skal tages inden den 1. januar 1985.
2. Løngodtgørelsesniveauet skal i princippet beregnes efter de samme regler som i arbejdsmarkedsuddannelserne. De arbejdsløse skal omfattes af ordningen og skal have økonomisk kompensation svarende til dagpengeydelse, mens lavtlønsgrupperne skal ydes fuld lønkompensation.
3. På finansloven for 1985 afsættes 200 mill. kr. svarende til udgiften fra 1. oktober 1985, hvor reformen sættes i gang, til den 31. december 1985.

I 1986 og 1987 skal der yderligere afsættes beløb, således at reformen er fuldt udbygget ved udgangen af 1987.

4. Det økonomiske grundlag for voksenuddannelsereformen bør principielt hvile på et offentligt finansieret støttesystem.

Disse krav har ikke kunnet imødekommes i tilstrækkelig omfang. Dertil kommer, at forslagsstillerne ikke har ønsket i udvalget at drøfte konkret, hvordan de beskedne midler, der er stillet i udsigt, skal fremskaffes.

Forslagsstillerne har heller ikke ønsket en aftale om de tidsmæssige rammer for ideernes udførelse i praksis.

Mindretallet finder derfor ikke, at der er tilstrækkelig troværdighed forbundet med beslutningsforslaget og kan ikke medvirke til dets gennemførelse.

En vedtagelse af beslutningsforslaget vil derimod betyde en risiko for, at kravet om